

Danish University Colleges

Forskningsnote til KiU - Styringsgruppemøde d. 16 dec. 2016

Lund, Jens Hansen; Nielsen, Birgitte Lund; Frederiksen, Lisbeth Angela Lunde

Publication date:
2016

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Lund, J. H., Nielsen, B. L., & Frederiksen, L. A. L. (2016). *Forskningsnote til KiU - Styringsgruppemøde d. 16 dec. 2016*.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Download policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Forskningsnote til KiU - Styringsgruppemøde d. 16 dec. 2016 v. Birgitte Lund Nielsen, Lisbeth L. Frederiksen, Jens H. Lund

På opfordring fra Peter H. Madsen har vi udformet nedenstående kortfattede note om KiU-følgeforskningsprojektet.

1. Forskningsresultater

Formålet har kort fortalt været at undersøge, på hvilke måder KiU forløbene sætter sig "spor i skolens praksis" og hvilke elementer i uddannelsen, der har betydning for dette. Data har både været en survey, med en del åbne refleksioner og eksempler fra praksis på skolerne (besvaret af 109 lærere), observationer og interviews. Deltagere har været lærere fra forskellige fag og kommuner. Resultaterne viser, at lærerne i relativ høj grad oplever, at uddannelsen sætter sig spor, og at de refererer til en mangfoldig sporsætning. Det kan fx være i undervisningens planlægning og gennemførelse og i samarbejde og faglige dialoger med kolleger, og som en ny/udviklet fagforståelse og faglig identitet og øget faglig selvtilid i kommunikation med elever, kolleger og forældre. Øget faglig selvtilid ser altså ud til at være af afgørende betydning, både baseret på survey-resultater og uddybet og nuanceret via interview. Forskellige faktorer fra uddannelsen har haft betydning, fx at møde nye faglige tilgange, både overordnet set og konkrete værktøjer og materialer. Udbytte fra erfaringsudveksling fremhæves, bl.a. via uddannelsens studiegrupper, og arbejdet med såkaldte praksisopgaver nævnes også af en del deltagere. Her har vi ikke kunnet identificere forskelle mellem forskellige kommunale "modeller", fx KOPRA versus ikke-KOPRA.

Generelt har deltagerne være motiveret for at tage uddannelsen og langt de fleste refererer til en indre-styret glæde ved at lære nyt og blive klogere, og endvidere fremhæves ny status og anerkendelse blandt kolleger. Hæmmende faktorer for motivation har i dominerende grad handlet om manglende tid til at være på uddannelse, men der er også eksempler på, at man ikke er på uddannelse efter eget ønske, og det faktum at uddannelsen afsluttes med en "eksamen" nævnes af mange. Her er det en bias, at data er fra *før* lærerne har været til prøve, så det er særligt oplevelsen af/forventningen om at skulle vurderes med karakterer, og at prøven kommer til af fylde i undervisningen, vi kan konkludere på. Nogle undervisere melder om større tilfredshed efter prøvens afholdelse. Det skal nævnes, at deltagerne ikke foreslår at fjerne en formel prøve, men de kommer med forslag til vurderingsformer, der i højere grad baseres på deltagelse, løbende afleveringer og fx bestået/ikke bestået. Deltagernes refleksioner om hæmmende og fremmende faktorer viser lidt forskelle mellem KOPRA og ikke-KOPRA. KOPRA lærere nævner i lidt højere grad, at det fremmer motivation at kolleger spørger til, anvender og anerkender ens nye faglighed, men der er modsat også lidt flere, der fremhæver det som en hæmmende faktorer, at der i uddannelsen har været en forventning om kollegasamarbejde, som ikke har været muligt pga. manglende teammøder lokalt på skolen.

2. Forskningsprodukter

KiU-følgeforskningsprojektet bidrager med en række forskellige produkter:

- Der udarbejdes en mindre publikation på ca. 40 sider, som indtil videre har arbejdstitlen: "Elementer i en KiU-didaktik". Den primære målgruppe er nuværende og kommende undervisere i KiU; Men da omdrejningspunktet i publikationen er bud på en praksisintegrerende efter-videreuddannelses didaktik, er det oplagt at indtænke alle undervisere i efter-videreuddannelse af lærere, andre professioners efter-videreuddannelse og til dels også grunduddannelsen af lærere og andre professioner som potentielle målgrupper. Publikationen forventes udgivet primo 2017.

- Der udarbejdes endvidere en forskningsartikel, der går i dybden med følgeforskningens resultater, metodiske design og teoretiske grundlag. Arbejdstitel: "Læreres erfaringer fra kompetenceløft i undervisningsfagene - sætter det sig spor i undervisning og samarbejde på skolerne?". Teoretisk er vi blandt andet optaget af at udvikle et nuanceret og bredt praksis-begreb, der er sensitivt i forhold til lærerarbejdets kompleksitet samt at bidrage til en teoretisk belysning af hele tematikken omkring transition, transfer og 'effekter' af efter-videreuddannelsen.
- Følgeforskningsprojektet har tillige bidraget med en artikel om "Praksisopgaven". Den udarbejdes af to KiU-undervisere og Lisbeth L. Frederiksen repræsenterende følgeforskningsprojektet. Artiklen indsendes til næste nummer af det nye tidsskrift for læreruddannelsen i Danmark "Studier i Læreruddannelsen og -profession".
- Der er også gennemført præsentationer af de foreløbige resultater mm. for fagkoordinatorer og undervisere i KiU.
- Følgeforskningsprojektet vil endvidere blive formidlet på kommende konferencer og eventuelle kompetenceudviklingsforløb for læreruddannere.
- Vi er også, bl.a. via samarbejde med Lisbeth Alnor(EVU), afsøgende i forhold til hvordan/hvor vi kan formidle ved arrangementer for skoleforvaltning, skoleledere, lærere mm.
- D. 6 feb. 2017 formidles projektet til det nationale netværk af KiU-koordinatorer.

3. Perspektivering

- Følgeforskningsprojektet har haft et fokus på 'sporings-tematikken', hvilket adresserer en række aktuelle bevægelser i uddannelsesfeltet i Danmark. Der er et generelt fokus på at uddannelse, både når det gælder grund- efter og videreuddannelse, skal kunne 'anvendes i praksis'. Et fokus der blandt andet også afspejler et økonomisk pres på uddannelsessektoren, men også en generel kritik af eller diskussion af uddannelsers adækvate kobling til praksis. Disse flerspektrede foki på professionsuddannelsers relation til praksis kalder på dybdegående og nuanceret forskning, der på kritisk-konstruktiv vis kan bidrage til udviklingen på området. Følgeforskningsgruppen indgår meget gerne i strategiske drøftelser og samarbejde, der kan bidrage til fortsat forskning på området.
- Følgeforskningsprojektet beskæftiger sig med et område og har frembragt resultater, der potentielt har interesse for en række undervisere på tværs af VIAs højskoler og uddannelsesniveauer. Følgeforskningsgruppen indgår meget gerne i interne fora og processer, der fokuserer på didaktisk udvikling af VIAs professionsuddannelser på tværs af VIAs højskoler og uddannelsesniveauer.
- KiU-følgeforskningsprojektet har haft et særligt blik på, hvorledes KiU forløbene er blevet evalueret fra VIAs side. Også på dette område ser vi muligheder for videreudvikling og vi har udarbejdet et særligt oplæg om denne del af perspektiveringen i anden note.

Birgitte Lund Nielsen, Lisbeth L. Frederiksen, Jens H. Lund.